

Pred posvetom o statutih delovnih organizacij

Prešibko sodelovanje neposrednih proizvajavcev

Ali bo bližnji posvet o statutih delovnih organizacij v tržiški občini po-
spešil dosedanje dokaj šibke priprave — V aktivno delo bi morali priteg-
niti več neposrednih proizvajavcev

V prvi polovici tega tedna bo na pobudo občinskega sindikalne-
ga sveta Trzin tu širše posvetova-
nje, na katerem bodo člani plenu-
ma ObSS, predsedniki delavskih
svetov, sekretarji osnovnih orga-
nizacij oziroma tovarniških komi-
tejev ZK, predsedniki sindikalnih
podružnic, člani IO SZDL in
predsedniki mladinskih komitejev
razpravljali o stanju in nadalj-
njem delu glede izdelave statuten
delovnih organizacij. Da je tak-
šno posvetovanje, ki naj bi po-
spešilo vsebinske in tehnične pri-
prave za sestavo statuten, nujno
potrebno, povedo ugotovitve po-
sodne komisije ObSS Trzin, ki je
obiskala tržiška podjetja in se
tamkaj razgovarjala, kakšen od-
nos imajo v delovnem kolektivu
do izdelave statuta in na kakšne
težave so že naleteli oziroma še
bodo.

Vsekakor — ugotovitve komisi-
je niso razveseljive, da ne rečemo
skoraj porazne (pristojni po obči-

nah ugotavljajo, da isto velja tu-
di za ostale gorenjske komune).
Izmed tržiških podjetij je namreč
le nekako osem delovnih organi-
zаций, ki imajo v zvezi s statutom
že nekaj narejenega. Posamezna
poglavja statuta namreč že imajo
v podjetjih Peko, Lepenka, Komu-
nalno podjetje in BPT. Nekako v
naslednjo skupino pa sodijo No-
vogradnje, ZLIT in trgovski pod-
jetji Preskoba in Ljubelj. V teh
podjetjih so ustanovili komisije,
ki so si razdelile delo in izdelale
določene teze. Dosti naprej pa tu-
di tam niso prišli.

Ostala podjetja so seveda še na
slabšem. Za takšno situacijo ima-
jo več izgovorov. Zlasti so si enot-
ni v tem, da so imeli zaradi priprav
na sedemletni plan in zaradi pe-
riodičnih obračunov premalo ča-
sa. Na splošno za vsa podjetja pa
velja, da so se priprave za izdela-
vo statuta omejile preveč na ozek
krog ljudi in da v te priprave ni-
so znali pritegniti neposrednih

proizvajavcev. Tako so se z izde-
lavo statuta pretežno ukvarjali le
tisti iz administrativnih služb.
Razumljivo je sicer, da neposred-
ni proizvajavec res ne bo sam pi-
sal določenih poglavij statuta, k
njegovi vsebinski obdelavi pa bo
nedvomno ogromno prispeval.
Končno pa je slednje utemeljeva-
nje skoraj nesmiselno, saj je ven-
dar splošno znano, da prav ti ne-
posredni proizvajalci v delavskih
svetih odločajo o vseh najpom-
embnejših vprašanjih v podjetju
in da morajo zato imeti prvo be-
sedo tudi pri izdelavi statuten.

Pristojni v tržiški občini nade-
lje menijo, da se v teh delovnih
kolektivih še vedno niso otreli
kampanjskega dela in da posamez-
nih akcij ne znajo dovolj medse-
bojno povezovati. Tako je na pri-
mer samo delovni kolektiv BPT ob
razpravah o sestavi pravilnika o
delitvi čistega in OD obrav-
naval tudi novi zakon o social-
nem in zdravstvenem zavarovanju
in z osnutkom nove ustave pove-
zoval tudi lastno statutarno pro-
blematiko. Vse omenjeno in ne-
omenjeno se namreč pannaša tudi
na statute delovnih organizacij.
Če bi bile te razprave bolj uskla-
ne in vsebinsko bolj konkretno
obdelane, bi lahko zaključili, da
razprav bili del posrednega ali tu-
di neposrednega materiala za sta-
tute delovnih organizacij.

Za pospešitev nadaljnega dela
pri izdelavi statuten bi bilo ne-
dvomno prav, da bi komisije za
sestavo statuten o svojem delu
občasno poročale delavskim sve-
tom, prav pa bi tudi bilo, če bi
za statutarne komisije organizirali
ločeno po panogah posvete v zve-
zi z izdelavo statuten delovnih
organizacij. — J. P.

Prometne nesreče na Gorenjskem

Nerazveseljiv obračun

Prihodnji mesec
se prične zvezna prometno vzgojna akcija:
ZAŠČITIMO OTROKA V PROMETU

Prometne nesreče zadnja leta na splošno dokaj hitro nara-
ščajo. Gorenjska pri tem seveda ni izjema. Leta 1954 je bilo
na primer v Sloveniji 1271 prometnih nesreč, lani pa že kar
4681. Vendar pa tega povečanja seveda ne kaže naprtiti zgolj
na račun tako imenovane pogostnosti nesreč, ker se je v tem
času namreč število motornih vozil na naših po zmogljivostih
v bistvu nespremenjenih cestah izredno povečalo. Kljub temu
pa nekateri podatki povedo, da pogostnostni koeficient nesreč
ne upada.

Preteklo leto smo imeli na Go-
renjskem — torej v bivšem kranj-
skem okraju — skupno 481 pro-
metnih nesreč, od tega je bilo kar
388 takih, pri katerih so bili pri
njih vozniki ali sopotniki poško-
dovani ali pa so se celo smrtno
ponesrečili. Pri vseh zadnje ome-
njenih prometnih nesrečah je bilo
skupno poškodovanih in mrtvih
kar 544 oseb, od tega je 26 oseb
pri prometnih nesrečah izgubilo
življenje.

Najpogostejši »črni dan« je
bila nedelja, saj se je ta dan lani
pripletalo največ prometnih ne-
sreč. Podobno velja tudi za so-
boto in ponedeljek. To so nam-
reč dnevi, ko je promet na naših
cestah največji in ko so organi-
ziranje uprave odkrili največ
primerov vinjenosti in tudi utru-
jenosti. Prav tako so to tudi dne-
vi, ki so terjali največ mrtvih. Po
času pa se največ nesreč zgodi
med 14. in 20. uro, zlasti še med
14. in 16. uro. Med letnimi meseci
so lani največ prometnih nesreč
terjali september, avgust, julij,
oktober in junij. Po vrstah ne-
sreč je prevladovalo trčenje mo-
tornih vozil in podiranje oziroma
poškodovanje pešcev.

V želji, da bi zmanjšali število
nesreč, ki bodo z naraščanjem
motorizacije še pogostejše, je
zvezni svet za varnost prometa
na cestah organiziral posebno
prometno vzgojno akcijo z naslo-
vom ZAŠČITIMO OTROKA V
PROMETU, ki se bo pričela prve-
ga oktobra in bo trajala do kon-
ca leta. Prav zgoraj smo namreč
ugotovili, da je po vrstah nesreč

največ onih, ki se nanašajo na
poškodovanje pešcev. Med temi
pešci pa so razmeroma prav
otroci pogosto žrtev prometnih
nesreč. Statistika pove, da gre v
teh primerih neredko prav za
tiste naše najmlajše občane, ki
še ne poznajo prometnih predpi-
sov ali pa še ne vedo, s kakšno
nevarnostjo se lahko srečajo na
cesti. Zato naj bi prav ta druga
zvezna prometna akcija (prva je
letos nosila naslov: Prometni
znaki — činitelji varnosti v pro-
metu) kolikor mogoče odpravila
to vrzel. V tej akciji pa bodo mo-
rali sodelovati prav vsi činitelji
od krajevnih skupnosti navzgor.
Se posebno pa se bodo morale za
uspešnost te prometno vzgojne
akcije zavzeti vzgojno-varstvene
ustanove in šole. Prav bi bilo, da
bi se tudi na Gorenjskem sprlo
nerazveseljive bilance na naših
cestah še posebno zavzeli, da bi
v naših razmerah čim uspešneje
uresničili zamisel o izvedbi ome-
njene prometno-vzgojne akcije,
ker bodo ti uspehi v korist posa-
meznika, kolektiva in vse skup-
nosti. — P.

Socialno varstvo
in sedemletni plan

Najpomembnejše
je otroško varstvo

»Sprlo vedno sodobnejših ob-
lik reševanja socialnih vprašanj
in zaradi novih problemov, kakor
tudi zaradi dokaj zamotanih so-
cialnih vprašanj, ki izhajajo iz
posebnosti problemov, ni mogoče
vsega več reševati le v okviru
upravnih služb in samo z enim
strokovno usposobljenim social-
nim delavcem«.

Tako je ugotavljal svet za so-
cialno varstvo in varstvo družine
pri škofoškem občinskem skupščini.
Iz omenjenih razlogov je svet
skupaj z drugimi organi ObS Šk.
Loka prišel do zaključka, da bi
bilo najprimerneje poiskati tako
obliko poslovanja, ki bi zagotovi-
la — strokovno pripravljanje in
obdelovanje posameznih proble-
mov po programu sveta — vse-
binsko popolnejše in strokovno
doslednejše izvajanje socialnega.

Nadaljevanje
na 2. strani 2

Nadaljevanje
na 2. strani 3

Veliko srečanje gorenjskih in primorskih partizanov

Zmagal je napredek

»Kraj heroj« — Cerkno je sprejelo nad 20.000 nekdanjih borcev, aktivi-
stov in drugih obiskovavcev

CERKNO, 8. septembra — Od včeraj popoldne je Cerkno prizorišče številnih pri-
reditvev v sklopu srečanja gorenjskih in primorskih partizanov. Prva večja prireditev je
bila včeraj popoldne, ko je general major Dušan Švara-Dule svečano odkril skupno grob-
nico 996, padlih borcev in žrtev fašizma v teh krajih. Danes dopoldne pa je bilo zboro-
vanje vseh večjih partizanskih enot XXX. in XXXI. divizije, ki so se bojevale zlasti na
območju Primorske in Gorenjske. Kljub deževnemu vremenu so reke udeležencev ostale
v Cerknem do poznega popoldneva in prisostvovala mnogim kulturnim prireditvam, ki
so sledile.

Cerkno je dobesedno vzvalovilo
že včeraj popoldne. Skozi ulice
proti grobišču so korakale števil-
ne delegacije ZB iz raznih občin
Gorenjske, Primorske, iz Ljublja-
ne in okolice pa tudi iz oddalje-
nih štaterskih in dolenskih kra-
jev. Med to dolgo povorko smo
videli tudi 41 praporov kranjske
občine. Zatem so po zelenem hri-
bi rudarske godbe iz Idrije z zna-
no žalostinko »Kot žrtve ste, pa-
di« Okrog deset tisoč navzo-
čih se je poklonilo njihovu spo-

minu. Nekdanji komandant Pre-
šernove brigade Dušan Švara-Dule
pa je v svojem toplem govoru
dejal, da žrtve naše izbojevalne
revolucije postajajo svetinja no-
vega rodu in spodbudna za vsako
današnje premagovanje težav.

Ravne, Gorje, Labinje, Novaki,
Čeplez, Otalež in drugi kraji okrog
Cerknega so že sinoči sprejemali
obnovljene nekdanje partizanske
enote. Bilo je mnogo ganljivih
srečanj med bivšimi borci kakor
tudi med borci in domačini. Cerk-
no pa, ki je bilo v času NOV sre-

dišče revolucionarnega gibanja te-
ga dela Slovenije, je med veličast-
nimi ognjemeti, ponazorjenimi
borbami in zvoki raznih godb
toplo sprejemalo tisoče novih go-
stov, ki so prihajali z avtobusi,
s tovornjaki, z osebnimi avtomobi-
li in drugimi sredstvi iz raznih
krajev.

Današnje jutro je rahlo deževalo.
Toda vse hiše so oživele že ob
prvem svitu. Pravzaprav nočnega
spanja niti ni bilo. Na velikem
Nadaljevanje
na 2. strani 1

Ozko grlo v našem železniškem prometu popušča

Uspeh ob enotnosti

Zadrževanje vagonov na kranjski postaji zmanj-
šano za 7 ur - Zavest in disciplina posameznikov
ublažujeta splošno stanje

Pomanjkanje železniških vago-
nov in ozko grlo v tovrnem že-
lezniškem prometu je prišlo z vs-
ostrino na površje letošnjo po-
mlad. Zlasti je to odjeknilo v ti-
stih dejavnostih, ki se mnogo po-
služujejo železniških prevozov.
Tako so začele zastajati velike za-

loge premoga pri rudnikih, med-
tem po v tovarnah niso imeli go-
riva; v pristaniščih so se kopiči-
le zaloge bombaža, medtem ko v
tekstilnih tovarnah niso imeli su-
rovin itd., itd. V široki potrošnji

Nadaljevanje
na 2. strani 2

Prisrnanje partizanskih enot v Cerkno, zlasti pa na zbornu mesto pred tribuno, so zbrane množice toplo pozdravljale

TE DNI PO SVETU

● KOČA POPOVIĆ ODPOTOVAL S POLJSKE

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je zaključil enotedenski obisk na Poljskem. Ko je zapuščal poljski zračni prostor, se je svojim gostiteljem še enkrat zahvalil za gostoljubnost in izrazil najboljše želje za blagostanje in nove uspehe poljskega ljudstva. V prihodnjih mesecih bo predsednik Tito obiskal Poljsko.

● VESOLJSKA »DVOJKA« V BOLGARIJI

Ruska astronauta Valerij Bikovski in Valentina Terjoškova sta dopotovala v Bolgarijo. Udeležila se bosta praznovanja bolgarskega narodnega praznika v Sofiji. Sprejeli ju bodo najvišji bolgarski voditelji.

● POPLAVE V BUENOS AIRESU

Reka Plata je že četrty v zadnjih osmih dneh poplavlila velik del mesta. Več tisoč družin se je moralo izseliti.

● OTVORITEV ZAGREBSKEGA VELESEJMA

Jesenski mednarodni velesejem, ki je med največjimi takimi prireditvami na svetu, je odprl predsednik republike Tito. Na sejmu sodeluje 6126 razstavljalcev iz 44 držav.

● ODSKODNINA ŽRTVAM ZDRAVNIŠKIH POSKUSOV

Naši in zahodnonemški predstavniki so se sporazumeli o ureditvi vprašanja odškodnine jugoslovanskim žrtvam lažnih medicinskih poskusov na živih ljudeh.

● KONFERENCA MEDPARLAMENTARNE UNIJE V BEOGRADU

Na konferenco, katere slovesen začetek je napovedan za četrtek, je prva prispejala poljska parlamentarna delegacija. Za udeležbo je prijavljenih 500 parlamentarcev iz 60 držav od skupno 69 včlanjenih.

● IZBRUH OGNJENIKA

Na indonezijskem otoku Bali je izbruhnil ognjenik in obsežno področje prekril s lavo in pepelom. Življenje je izgubilo 50 ljudi, 100 pa je bilo ranjenih.

Kaj menijo proizvajalci o statutih

Predvsem temeljite analize

Nič čudnega ni, če izgovarjajo proizvajalci v naših delovnih organizacijah besedo STATUT že dalj časa s posebnim poudarkom. Vedno pogosteje jo je slišati tudi na zasedanjih delavskega sveta in na sestankih drugih samoupravnih organov. Statut je danes najosnovnejši in hkrati tudi najpomembnejši akt urejanja vseh odnosov in pravic proizvajalcev v delovnih organizacijah.

Prav zaradi svoje pomembnosti pa zahteva ta akt temeljite priprave in sodelovanje vseh članov delovnega kolektiva. Tokrat nekaj o pripravljanju statuta v lesnoindustrijskem podjetju »Jelovica« in elektrotehničnem podjetju »Elra« iz Škofje Loke.

Vse priprave za statut v »Jelovici« so tesno povezane s pripravami za izdelavo sedemletnega plana in z nadaljnjimi možnostmi povezovanja med gorenjskimi lesnoindustrijskimi podjetji. Pri vsem tem je nedvomno dokaj ak-

tualno predvsem vprašanje pravilne politike za nadaljnje razvijanje samoupravnih organov, dalje njihova vloga in čim pravilnejša politika pri orientaciji proizvodnega programa, ki naj bi zajemal komercialno najuspešnejše artikole. V Jelovici so pričeli obravnavati statut delovne organizacije najprej z usklajevanjem in popravki dosedanjih internih predpisov. Cimprej je treba torej aktivizirati vse družbeno-politične činitelje v podjetju, da bi bili ti predpisi konkretni najti je treba pravilno politiko zaposlovanja, delitve osebnih dohodkov in najbolj uspešno rešitev problemov in odnosov pri reševanju vsakdanjih potreb članov delovne skupnosti. Razumljivo pa je, da bo treba izdelati marsikatero analizo in predloge, zato na tem področju ne bo manjkalo dela. Ne glede na vse to pa bodo v Jelovici statut pravočasno izdelali — do aprila 1964. leta.

Hkrati s tem naj omenimo, da v škofjeloški Jelovici že pripravljajo analize, med drugim tudi o integraciji lesnoindustrijskih podjetij na Gorenjskem. Tovrstne izkušnje bodo s pridom uporabljali pri sestavi statuta delovne organizacije.

V elektrotehničnem podjetju »Elra« pa so nam odgovorili: Imamo izdelan osnutek statuta. Sedaj, po dopustih, bomo o njem razpravljali. Pri tem upoštevamo med drugim tudi postopno preobrazbo članov kolektiva, ker prehajamo iz obrtniškega na industrijski način proizvodnje. St. S.

Ali že veste

... da je bilo v največjem tržiščem delovnem kolektivu — Bombažni predilnici in tkalnici v prvih sedmih mesecih letošnjega leta 53 nezgod pri delu in na poti na delo. Statistika prejšnjih let pa pove: lani je bilo v sedmih mesecih 50 nesreč (letos torej malenkost porast), v sedmih mesecih leta 1961 pa kar 81 nezgod.

... da sta železniški postaji Križe in Tržič, ki sta na območju tržiške komune, odpravili preteklo leto skupno 104 tisoč 729 potnikov, in sicer Križe 35.462 in Tržič 69.267. Isto leto pa so na tržiški železniški postaji razložili 27.593 ton tovarna, naložili pa 8794 ton. Na postaji v Križah pa se je tovrstni promet gibal takole: naložili so 143 ton blaga, razložili pa 5677 ton.

Vreme

NAPOVED: v prvi polovici tedna bo še hladno in oblačno vreme z občasnimi padavinami.

VREMENSKA SLIKA: področje hladnega zraka se je pomaknilo iznad južne Francije v zahodno Sredozemlje. Nad zahodno Evropo in proti Alpam je začel dotekati toplejši zrak. Včeraj je deževalo v Sloveniji, zahodni Hrvaški, v Bosni in Hercegovini, v Srbiji so bile pogoste nevihte.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Zadnji opomin

Redki obiskovalci, ki so brali njegov vladni program, sodijo, da je razlika med Adenauerjem in Erhartom takšna kot med dnevom in nočjo. Podrobnosti njegove profesorske naloge javnosti še niso znane. Načrt pa je, kot pravijo, zdaj na papirju in morja bo doživel še kakšne popravke, ko ga bo prebral apostol zahodnonemške politične misli, sedanji kancler Konrad Adenauer.

Med prvimi, s katerimi je novi kancler razpravljaval o novem vladnem načrtu je bil voditelj svobodno-demokratske stranke dr. Erich Mende. Ker krščansko-de-

mokratska stranka v zahodnonemškem Bundestagu nima več potrebne večine, da bi lahko sama sestavljala vlado, jo je prisiljena deliti s svobodnimi demokrati. Ta koalicijska je v preteklosti že pripeljala do vladnih kriz, posebno ob padcu nekdanjega obrambnega ministra Straussa.

Mende je bil že od vsega začetka zelo naklonjen novemu kanclerju. Izkazoval mu je veliko spoštovanje in nudil vsoto potrebnih političnih pomoči. Z novo smerjo zahodnonemške zunanje politike je Mende zadovoljen, ker obljublja, da bo postala bolj prožna in odvrгла prejšnjo togost. Težavnejši pa je bil del razgovora o zasedbi nove vlade. Svobodni demokrati zahtevajo namreč za svojega voditelja položaj vicekanclerja, ki pa ga Adenauerjevi nasledniki neradi dajejo iz rok.

Povsem na drugem koncu sveta — ločen od tekočih političnih na-

Profesor Erhard, novi kancler v palači Schaumburg

go di Como. Njegov najbolj pogost gost je mestni župnik. Drugače pa pravijo, da se Adenauer obnaša, kot da ne bi imel politike. Dela in gara bolj kakor kdajkoli v svoji službeni dobi. Neprestano ropotajo teletipni. Prejšnja leta je starec včasih odšel na sprehod ali pa sedel v naslonjač, zdaj pa zaradi pogostega dežja ostaja največ v delovni sobi. Njegovo delo je osredotočeno na kritiko Erhardovega vladnega načrta.

Po osmih tednih sočnega življenja sta se stari in novi kancler srečala v Cadenabiji. Erhard se je pripeljal do Adenauerjeve počitniške rezidence v kanclerjevem črnem avtomobilu, ki so ga spremljali italijanski karabinjerji. Razprava o bodoči politični dobi Zahodne Nemčije se je začela na vrhu v naslonjaču. Adenauerja so postregli s čajem. Erhard pa se je odločil za sok. Vendar Adenauer z novim kanclerjem še ni pokadil tobaka iz pipe miru. Poskušal bo kot že večkrat v njunem medsebojnem rivalstvu dati profesorju zadnji opomin. Z. T.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

S plenuma ObSS na Jesenicah

Posledice prenizkega proizvodnega plana

JESENICE — Tu je bil pred dnevi plenum občinskega sindikalnega sveta, na katerem so delegati govorili o številnih problemih, ki se kažejo ob letošnjem gibanju gospodarstva; sprejeli pa so tudi program dela sindikalnih organizacij do občinske konference, ki bo v začetku oktobra, in rešili nekaj drugih zadev.

Ceprav kažejo osnovni podatki, da gre gibanje proizvodnje v korak s predvidevanji, so v ozadju precejšnji problemi. Gospodarske organizacije jeseniške občine so namreč predvidevale letos le za

2,2 odstotka večjo proizvodnjo, kot so jo dosegle lani, medtem ko okrajni in republiški plan določajo precej višje povečanje. To ustvarja težave glede na ostale občine ljubljanskega okraja, ki so vse povečale letošnje plane in jih tudi občutno presegajo. Nizko planiranje in skopo izpolnjevanje nalog zadržuje tudi gibanje osebnih dohodkov na lani ravni. To povzroča padec kupne moči in realnega standarda, proizvodno nedisciplino in vrsto drugih težav. Delegati so dokaj kritično ocenili sedanje razmere na Jesenicah in predlagali vrsto sklepov, ki naj pomagajo razčistiti mnoge neupravičene težave. Sklicali bodo več posvetovanj in sestankov in proučili zadeve še z ostalih vidikov, predvsem bo treba proučiti oblike nagrajevanja, za katere so ugotavljali, da niso najbolj stimulative. — J.

Proizvodni uspehi v sedmih mesecih

RADOVLJICA — Delovne organizacije radovljiške komune so proizvodni plan za sedem mesecev izpolnile z 90 odstotki, medtem, ko je bila industrijska proizvodnja za prvih sedem mesecev v primerjavi z lanskim obdobjem presežena za 5 odstotkov. Plan za leto 1963 so presegli TIO Lesce, Kemlična tovarna Podnart, Elan Begunje, LIP Bled, Almir Radovljica in Tovarna čipk Bled, niso ga pa izpolnili Plamen Kropa, Sukno Zenuže, za nekaj odstotkov pod planom pa sta tudi Veriga in Gorenjka Lesce.

V kmetijstvu je plan za sedem mesecev presežen za 17 odstotkov. Najbolj je presežla plan kmetijska zadruga Srednja vas, vendar ne s kmetijsko proizvodnjo, ampak zaradi poslovanja z lesom. V gozdarstvu in gradbeništvu plan ni dosegel zaradi sezonskega značaja dela, zavoljo razmeroma precej neugodnega starta spomladi (slabo vreme) in drugih vzrokov. Do konca leta pa se bo stanje nedvomno povsem prilagodilo proizvodnemu načrtu. V komunalni dejavnosti je plan izpolnjen s 100 odstotki, v obrti presežen za 8 odstotkov, v trgovini za 4 odstotke, v gostinstvu za 5 odstotkov. — J. B.

Nadaljevanje s 1. strani

1 Zmagal je napredek

travniku se je po deveti uri zbral 16 raznih partizanskih enot, ki so se bojevale v sklopu XXX. in XXXI. divizije oziroma IX. korpusa. Med temi je bila tudi delegacija tržaške udarne brigade.

Bivši komandant XXXI. divizije general podpolkovnik Stane Potočar-Lazar je zatem v imenu predsednika republike osmim enotam pripel na njihove prapore odlikovanja razne vrste za uspehe v bojih proti sovražniku.

Po krajšem nagovoru, ki ga je imel predsednik skupščine idrijske občine Janez Dolenjc, je spregovoril nekdanji komandant IX. korpusa Jože Borštnar. Dejal je, da je »bilo prebivalstvo v Cerknem v času NOV tako prežeto z zavestjo, tako odločno in enotno, da zasluži ime »kraj heroj«. Leta pa vendar hitro brišejo ostrine nekdanjih spominov. Mi pa želimo, da ti spomini ostanejo. Z našo zmago je zmagal napredek, zmagala je vera v lastne sile, vera v življenje, je dejal tovariš Borštnar.

Zatem je v imenu osmih italijanskih garibalbinskih brigad spregovoril še Andrea Lazzaro in zlasti poudaril takratni in tudi današnji pomen sodelovanja prednih sil različnih dežel in narodov in zaključil z vzklikom utrjenemu sodelovanju med našima deželama, miru in napredku. Njegove besede, kakor tudi besede tovariša Borštnarja je nepregledna množica pozdravila z burnim aplavzom in klici.

Svečanosti je prisostvoval tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije Ivan Maček-Matija, predsednik IS Slovenije Viktor Avbelj, organizacijski sekretar CK ZK Slovenije Albert Jakopič-Kajtmir, predsednik Združenja zveze borcev NOV Slovenije, narodni heroj Janko Rudolf in mnogi drugi predstavniki republiških in lokalnih organov. Prav tako je glavnim prireditvam v Cerknem prisostvovala delegacija Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije in visoki oficirji JLA. — K. M.

2 Uspeh ob enotnosti

smo najbolj občutili zastoj v prekrbi s premogom.

Kot so ugotovili na posvetovanju z vsemi uporabniki prevozov

3 Najpomembnejše je otroško varstvo

varstva v posameznih bolj zamotanih primerih, — analiziranje socialnih vprašanj in statistično obdelovanje ter pripravo predlogov za občinsko skupščino. — pripravo za organiziranje zavoda za socialno delo, predvsem iz vidikov njegove pristojnosti in metod dela, — vplivanje na posamezne družbene in gospodarske organizacije pri uvažanju socialnih situacij in vodenje pravilne politike o teh vprašanjih.

Na podlagi takih konceptov in orientacij je bil na zadnji seji sveta za socialno varstvo imenovan kolegij. Na nedavni seji se je kolegij razpravil o nevarnostih, ki jih bo treba opraviti v najkrajšem času. Po mnenju kolegija je kompleksno otroško mladinsko varstvo ena najpomembnejših kategorij, ki jo je treba kot prvo obdelati in v sedemletnem planu tudi dokončno rešiti. — St. S.

Ob koncu poletne sezone

Dež odganja turiste

● Dokaj uspešna poletna turistična sezona je pri kraju, v hotelih veljajo izvensezonske cene, pa tudi izvensezonsko dolgačanje. K izredno hitremu prehodu od sezonskega na posezonsko obdobje je v veliki meri pripomoglo večnevno deževno vreme.

● Na BLEDU se kljub temu v teh dneh zadržuje še kar precej gostov. Medtem ko so gostje s prostora za kampiranje odšli in je zasedena le dobra petina zasebnih sob (zasebniki na Bledu razpolagajo s 1000 ležišči) se v hotelih niti ne morejo pritoževati. Pretekli ponedeljek se je zadrževalo na Bledu 1512 turistov, v torek 1637, za naslednje dni pa manj, da se je število zmanjševalo za 100 do 150. Med tistimi, ki na Bledu vztrajno čakajo na lepše vreme, je posebno veliko turistov, ki so pripotovali v skupinah. Med gosti na Bledu je dobra četrtina domačih, ostalo pa so izozemski turisti.

● BOHINJ se je precej izpraznil. V četrtek je bilo v hotelih in pri zasebnikih še okoli 350 gostov. Počitniški domovi in zdravilišče so nekoliko bolj zasedeni.

● Prav tako je tudi s počitniškimi domovi v KRANJSKI GORI, kjer v teh dneh povprašujejo po prenočitvenih zmogljivostih pred prehodni gostje, ki se vračajo domov preko mejnih prehodov na Korenskem sedlu in v Ratečah. Stalnih gostov je nekaj manj kot 100, kljub temu je vsako noč oddanih okoli 50 odst. kapacitet. ● Na JEZERSKEM od začetka preteklega tedna naprej skoraj ni gostov. Gostilnsko podjetje ima po nekaj stalnih gostov v domu na Jezerskem in v gradu Hrib v Predvorju pa tudi število prehodnih gostov navadno ni veliko.

Komandant Prešernove brigade Karel Leskovec-Korl prejema odkl. kovanje za brigado

BELEŽKA

Spet stare nevšečnosti

Za vsakogar, ki potuje, je važno, da se lahko na preglednem voznem redu prepriča, kdaj odpre njegove avtobus ali vlak. Pri tem pa zanj ni prav nič važno, ali se pelje s SAP avtobusom ali pa s Ljubljana-transport. Oba sta dobra, če sta točna pri odhodih in udobna za prevoz. Žal, pa zlasti avtobusni vozniki niso vedno sestavljeni pregledno in enotno, zlasti se, če na isti progi skrbijo za prevoz dve različni podjetji. Za primer naj navedemo Bohinjsko Bistrico. Prebivalci tega kraja, še bolj pa morda turisti, ki jih je tamkaj poleti dovolj, so bili pred nedavnimi (nekako sredi avgusta) zelo nejevoljni, ko je kar čez noč izginil s skupne table voznik red SAP. Tako so ostali dober teden brez pravega voznega reda. Pred dnevni pa se je takoj ob tabli Ljubljana-transport pojavila nova tabela z voznim redom SAP. — Čemu to nenavadno in nepotrebno nametanje dveh tabel, za potnike je samo manj pregledna, še teže pa je seveda tedaj, če sploh ni voznega reda. Že pred leti smo tak pojav javno obsodili, pa je žalje. No, sedaj pa se v drugem kraju spet pojavljajo podobne nevednosti. Se bolj pa je vsa zadeva nerodna pri postaji ob Bohinjskem jezeru. Tamkaj prav tako vsita dve tabli, vsako podjetje ima svojo, in sicer pritrjeno na poslovalnici, tako da mora potnik tekati čez cesto, če hoče vedeti za vse odhode in prihode avtobusov. — J. B.

Se letos nove zmogljivosti

Iskrin obrat v Lipnici slovi kot eden najlepše urejenih Iskrinih obratov. Delovni kolektiv v Lipnici se je po priporočilih strokovnih služb med prvimi odločil, da izvede specializacijo svoje proizvodnje. Sama specializacija pa je med drugim tudi omogočila, da so se nekvalificirani ljudje dokaj hitro usposabljali za proizvodni proces. Obrat v Lipnici je tako pomenil spodbudno smer razvoja slovenske elektroindustrije. Velika specializacija je v zadnjih letih pokazala lepe rezultate ne samo po fizičnem obsegu proizvodnje, temveč tudi glede delovne storilnosti, saj se je ta v primerjavi z letom 1959 trikrat povečala.

Številne prednosti specializacije so torej znane in jih zato ne moremo otežiti nekaterih težav, ki so se v specializirani proizvodnji pojavile. Gre namreč predvsem za to, da je prav specializirana proizvodnja zelo odvisna od določenih tržnih nihanj — tako glede dobave osnovnih ali pomožnih surovin kakor tudi glede prodaje končnih proizvodov. Takšna odvisnost se tako lahko kaže v nenakomernem tempu proizvodnje.

Nekatere izmed takih težav so se pojavile tudi v Iskrinem obratu v Lipnici, zato je delovni kolektiv razmišljal o tem, da bi povečal proizvodnjo in uvedel še ne-

kaj novih izdelkov, ki sicer ne bi sodili v dosedanje organizirano oziroma tekočo proizvodnjo. Za dodatno oziroma povečano proizvodnjo pa bi bili potrebni novi delovni prostori. Te pa bodo dobili s povečanjem dosedanje stavbe v Lipnici.

V novo zgrajenih prostorih, s koristno površino 140 kvadratnih metrov, ki bodo prav tako svetli in zračni, kakor so že obstoječi, bodo imeli v glavnem montažna dela na tekočih trakovih. Razen tega pa bodo v obratu v Lipnici opravili še nekatera druga preureditvena dela. S prenosom parkirnega prostora in kolesarnice izven tovarniškega dvorišča bodo dobili prostor za prepotrebno skladišče, ki ga sedaj tu še nimajo.

Kdaj bodo v Iskrinem obratu v Lipnici dobili nove zmogljivosti? Predvidevajo, da bodo z dozidavo oziroma preureditvijo, ki bo veljala približno 40 milijonov dinarjev, končali meseca novembra in da bo obrat za letošnji praznik republike dobil nove proizvodne zmogljivosti. Na splošno pa je predviden dokajšen porast vrednosti proizvodnje: letošnji plan predvideva vrednost proizvodnje okoli pol milijarde dinarjev, v prihodnjih letih pa naj bi dosegla celo milijardo. — P. J.

Turistični center pod Ljubeljem

Dobrih 6 kilometrov od Ljubelja, kjer se stene Begunjskega jezera zlijejo v zeleno dolino, leži matična vas šentanske doline Podlublje. Tam bo nova cesta dobila prvo deteljico, ki daje Tržičanom možnost, da zgradijo še

druge turistične objekte. Dolino tolmunov bodo zajezili. Nastalo jezero bo dovolj veliko za čolnarje, v zimskem času pa ga bodo uporabljali za zimske športe na ledu. Na mestu sedanje kmetijske zadruge pa predvidevajo graditev objektov za stacionirani turizem. Seveda je to le del kompleksa gradenj, ki so predvidene za to področje. — J. P.

Na kratkem valu

● RADOVLJICA — V Radovljici so imeli v soboto občni zbor društva inženirjev in tehnikov. Izvolili so nov upravni odbor in sprejeli pravila, ker bo poslej društvo v Radovljici delovalo samostojno, medtem ko je doslej delovalo le kot podružnica Kranja. Na ustanovnem občnem zboru so člani obširno razpravljali o nadaljnjem razvoju kmetijstva v komunih.

● PRI KMETIJSKI ZADRUGI JELOVICA so že nekajkrat razpravljali o potrebi bolj neposrednega in cenejšega preskrbovanja potrošnikov s kmetijskimi pridelki, zlasti za ozi-mine. Pogovarjali so se tudi o tem, da bi morda sami nastopili s svojimi pridelki na tržišču. Če na primer zadruga prodaja trgovski mreži kilogram krompirja za 23 do 24 dinarjev, trgovina ga pa prodaja potrošniku za 32 dinarjev, potem bi tak ukrep zadruga koristil samo potrošniku, ker bi lahko kupili pridelek iz prve roke in seveda dosti ceneje. Čebulo prodaja zadruga po 45 dinarjev, trgovina pa nudi potrošniku kilogram čebule še enkrat dražje. Morda bi bilo koristno, da bi potrošniki sami spregovorili o tem problemu in ga reševali v okviru svojih komunalnih skupnosti.

● RADOVLJICA — Posebna komisija občinskega odbora SZDL obiskuje v teh dneh krajevne organizacije SZDL z namenom, da se ob pričetku živahnejšega razdobja po politnem odmoru kar najbolje seznani s stanjem v posameznih organizacijah. Pri občinskem odboru menijo, da so osebni stiki z odbori krajevnih organizacij najboljše oblika sodelovanja. To je doslej pokazala tudi praksa. Takšne oblike sodelovanja se pri političnem delu pogosto poslužujejo bodisi z obiski, s pripravljenjem posvetov ali seminarjev.

Kadrovska vprašanja

Tržič — Občinska skupščina Tržič je na svoji zadnji seji pred tednom dni potrdila predlog sveta za šolstvo, ki je določal, da se na podlagi ustreznega člena zakona o osnovni šoli razrešijo dolžnosti upravitelja upravitelj vseh treh tržičskih osemletk. Dokončno potrjeni sklep tudi določa, da se ti imenujejo za vršilce dolžnosti upraviteljev.

Svet za šolstvo pa je nadalje zadolžen, da takoj ob reorganizaciji šolske mreže oziroma ob graditvi nove osnovne šole, najkasneje pa v času rednih razpisov prostih učnih mest v mesecu aprilu ali maju 1964, izvede razporeditev učnega kadra in razpis upraviteljev vseh treh osemletk. Tovrstne predloge pa bo seveda svet za šolstvo predložil občinski skupščini, ki bo o njih razpravljala in sklepala. — P.

„Ne obračaj se sinko“

Ilustr. A. Dikič
Riše: M. Jemec

16. Inženir je slišal oddaljen tres, nato lomljenje in drob-ljenje železa, kot da bi se kotalilo po nasipu železno ograjenje. Vedel je, da je z glavo udaril v neko naročje. Nato je močno vzdihnil, kot da bi pravkar izpuštil dušo. Zdelo se mu je, da padajo po njem težke mokre vreče, ki ga vse bolj in bolj potiskajo k tlom. Pod tem pritiskom je inženir začel počasi izgubljati dih in toniti nekam globoko, globoko...

17. »Tovariši!« Kdo le kliče tovariše med temi mokrimi vrečami, je začel počasi misliti inženir. Zavest se mu je začela vračati. Saj to niso bile vreče, ampak telesa izmučenih taboriščnikov. Potiskali so se in skušali vstati. Altmanu to ni uspelo, zato je ostal na tleh. Inženir je občutil, kako mu je na roko tekla topla starčeva kri. »Tovariši, transport je naletel na mino! Hitro! Naravnost prek travnika do gozda! Ne obotavljajte se!« je kričal »Beli«.

18. Skozi polomljene deske vagona je inženir Novak zagledal kosček zvezdnatega neba. Nenadoma — ne da bi vedel kako — se je znašel v jarku poleg proge. Pred seboj je videl golo ledino, po kateri so hitele sence tovarišev, ki so hoteli doseči gozd. Lokomotiva je bila razbita, mitraljez pa je neumorno kosil po travniku. Inženir si ni upal čez travnik, nato je po štirih lezel po jarku proti zadnjemu vagonu.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam 2 strešni okni, ročni voziček in mandolino. Kranj, Zlato polje 11. 3346
Prodajam domače slive na drevju in več vrst jabolk. Kranj, Britof 3390

Prodajam dvosobno komfortno stanovanje za 2.900.000 v Skofji Loki. Vseljivo po dogovoru. Informacije: Kidričeva 13/I, Sk. Loka 3391

ostalo

Iščem sobo v Kranju ali neposredno bližini. Ponudbe poslati pod »Takoј — dobro plačam« 3392

objave

TECAJA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL NA JESENICAH

Združeni: 1. šoferjev in avtomobilstov. Jesenice obveščajo, da se prične tečaj za voznike D in E kategorije v mesecu septembru. Prijave in nadaljnja navodila se sprejemajo v pisarni združenja na Jesenicah, Logjeva 1, vsak torek

Zadnja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letna 1300, mesečna 110 dinarjev. Cena posameznih števil: ponedeljek 1300, sobota 20 din. Mali oglasi: za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

VIKTOR GOLOSOVSKI

Zelim verjeti

Tokrat je bil doma. Bil je ognjevit oboževalec avtomobilizma. Tako sem sklepal, čim sem vstopil v predstavo njegovega stanovanja, prenatrpano z orodjem in rezervnimi avtomobilskimi deli. Povsod je smrdelo po bencinu.

Vrata mi je odprl močan človek srednjih let, bujnih sivih las, zopastih obrvi in veselega, rdečega obraza, v katerem skoraj ni bilo gubice. Njegove velike rjave oči, pametne in radovedne hkrati, so obstale na meni in me radovedno ogledovale.

»Ah, spominjam se, prišli ste zaradi 'Volge', me je živahno pozdravil. »Najbrž ste tisti, ki mi je zjutraj telefoniral, kajne? Ve-zamenjavo. Svojeje Moskviča se še nisem naveličal.«

Nosil je modre platnene hlače in usnjen jopič s kopico žepkov, gumbov in trakov... »Nisem prišel zaradi 'Volge'. Novinar sem...«

»Novinar?« se je začudil Černiš. »Hm... Čudno... Sicer pa... čemu bi stala pri vratih? Vstopite in odložite plašč. Obešalnika nimam, zato ga denite prek stola.«

V sobi je bila strahotna zmešnjava. Na zidu je visel nekakšen načrt. Povsod cevi, zavoji, krogci... Pisalna miza se je šibila pod težino knjigami in papirji. Na tleh je ležal nahrbtnik, iz njega je štrlela tibiška palica iz plastične mase. Po stolihi so ležali zavojčki hrane, je stala polna konzerve, najlonske vrečke in druge reči. Pri steni na pol s postelje.

»Oprostite, pri meni je vse v neredu,« se je opravičeval Černiš. »Od večerj sem na dopustu, odpotovali nameravam v Meščerske vodeje. Najbrž ste prišli službeno... Oprostite, ker vam pripo-vedujem svoje neumnosti...«

S stola je odmaknil zavitek keksov in dve prazni konservi in me povabil, naj sedem.

Tolikokrat sem že pripovedoval svojo zgodbo, da sem se je na-

ber, delavec in Marija Prijanovič, delavka; Vladimir Stritih, radio-mehanič in Magdalena Meglič, delavka; Janez Crnilec, delavec in Marija Kern, uslužbenka.

RODILI SO SE: Pavel Malkič, Mojca Moškon.

UMRLI SO: Albina Perne, oseba na upokojenka; Marija Ribnikar, oseba na upokojenka; Jakob Justin, posestnik; Franc Gros, čevljar; Jurij Omejc, krojač.

tržni pregled

V KRANJU

Krompir 30 din, zelje v glavah 25 din, kisló zelje 100 din, pesa 50 din, korenček 60 din, jabolka 50 do 70 din, hruške 100 do 140 din, breskve 100 do 180 din, grozdje 120 do 140 din, slive 70 din, fige 120 din, paprika 60 do 70 din, fižol 200 do 220 din, fižol v stročju 140 din, kumare 20 do 30 din, kumare za vlaganje 90 do 100 din, paradižnik 80 do 100 din, solata 100 do 120 din, skuta 160 do 180 din, surovo maslo 800 din za kg; kaša 160 din, ješprenj 120 din, pšenica 70 din, oves 40 din, proso 80 din, koruza moka 65 din, ajdova moka 160 din za liter, jajca 25 do 35 din, piščanci 500 do 700 din, kokoši 700 do 1000 din.

kino

RADOVLJICA
9. septembra — ameriški CS film APRILSKA LJUBEZEN ob 20 uri

veličal. Zato sem mu takoj povedal, da se zanimam za usodo Galje Nalivajko, ker pišem članek o ilegalcih iz mesta Pribelska.

»Valerij Jegorovič Korabljev me je poslal k vam. Poprosil me je tudi, naj vas pozdravim.«

Černiš je sedel na posteljo in se zamislil. »Veste, takoj vam bom povedal, da je položaj malce zapleten,« mi je zaskrbljeno odgovoril. »Gre za to, da tudi jaz pišem svoje spomine... Kajpak — nisem pisatelj... Kie nekil Vendar želim, da bi nekaterih dogodkov ne pozabili ali da bi ostali neznan... Galji Nalivajko pa sem v svojih spominih posvetil dovolj prostora. Oba sva se skupaj bojevala... Del časa... Iskreno rečeno: te spomine sem že napisal. Rokopis sem izročil založniškemu podjetju. Mar bi ne bilo nerodno, če bi o Galji pisali v moji knjigi in v vašem članku? Iste stvari! Kaj menite?«

»Nobenega problema ni,« sem odgovoril. »Zaenkrat se ne vem, če bom pisal o Galji, in če bom pisal, je knjiga vaša in to bom tudi omenil...«

»Nikar se ne sklicujte name... Ne gre za to... Kako naj urediva to reč? Če želite, vam bom pripovedoval o Galji, sicer pa lahko tudi preberete nekaj poglavij iz moje knjige. Hranim prepis rokopi-isa, ki sem ga poslal založbi. To gradivo lahko uporabljate, kakor se vam zdi.«

»Tudi jaz mislim, da bo tako najbolje,« sem privolil.

»Počakajte trenutke...«

Černiš je vzel iz pisalne mize debel sveženj listov, izbral kakšnih petdeset strani, jih zavil v papir in mi izročil zavitek.

»Kdaj nameravate odpotovati?« sem ga vprašal.

»Pojutrišnjem zjutraj.«

»Rokopis vam bom vrnil jutri.«

»Prav, čakal vas bom.«

Černiš me je pospremil do vrat, kjer sva se poslovila.

Vso noč sem prebiral poglavja iz njegove knjige. Igor Jakov-levič Černiš je pisal o sebi in tretji osebi in le težka sem se pri-vadil dejstva, da si avtor ni izmislil junaka te povesti, da je resničen in živ človek, ki ga poznam in katerega sem videl pred nekaj urami v njegovem domu...

Njegovo knjigo bodo kmalu natisnili. Avtor mi je dovolil, da smem objaviti nekaj poglavij. Černiševega izvirnika nisem spre-minjal. Objavljam ga dobesedno.

Igor Černiš se je slabo spominjal svoje matere. Spominjal se je le, da je njegova družina živela v pritlični sobici in da oče ni živel z drugimi. Bil je lepoteč, delal je kot monter in le od časa do časa obiskoval družino. Z ženo ni bil poročen in zato ga je mati vselej ponizno pričakovala ter se trudila, da bi mu ustregla. Toda oče je kmalu prenehal obiskovati družino in mati se je zaposlila kot ulična čistilka. Nekega dne jo je povozil tovornjak, ko je odmetavala sneg.

Oče, pisal se je Veleđnjicki, sploh ni prišel na pogreb. Izginil je, kot da bi ga pogotnila zemlja.

Igor je poldrugo leto blodil po deželi, obiskal Turkestan, Krim in druge kraje in se do silega nagledal sveta. S trinajstimi leti je pričel razmišljati o svojem življenju. Ugotovil je, da ne sme nadaljevati s takšnim načinom življenja, sicer bo zabredel v zapor. Prišel je v Pribelsk in vstopil v obrtno šolo, ki so je pravkar odprli v kemični tovarni.

Po nekaj letih je bil že student kemično-tehnološke fakultete univerze v Pribelsku. Njegov življenjski je bil pravzaprav življenje njegove generacije.

Leta 1938 se je Igor kot inženir vrnil v svojo tovarno, kjer je še kot deček začel v svojem poklicu. Mnogi so se ga spominjali kot živahnega fantiča, ki se ni utrudil, če je šlo za pridobivanje znanja. Kmalu je postal vodja oddelka. Leta 1939 so ga s skupino sovjetskikh inženirjev poslali na specializacijo v Nemčijo in Anglijo. V tu-jini je preživel osem mesecev in se dobro naučil nemščine in an-gleščine.

Ze naslednje leto so ga imenovali za glavnega inženirja kemične tovarne.

Cim je izbruhnila vojna, je Igor nemudoma odšel na vojni odsek in zahteval, naj ga pošljejo na fronto. Vljudno so mu sve-tovali, naj se vrne v tovarno in poskrbi za svoje posle. Zatem je odšel v mestni partijski komite. Sekretar mestnega komiteja se je z njim del časa pogovarjal.

Čez mesec dni so Igorju sporočili, da bo v primeru okupacije Pribelska ostal v mestu skupaj s skupino komunistov in ustanovil tajno odporiško organizacijo.

